

הגשת תובענות ייצוגיות בשם צרכנים

על פי חוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006, רשאית המועצה הישראלית לצרכנות להגיש בקשות לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, אף אם אין קושי להגיש את הבקשה בידי אדם שיש לו עילת תביעה אישית. להלן התובענות שהוגשו על ידי המועצה לצרכנות בשנים האחרונות:

ת"צ 16-11-27411 המועצה לצרכנות נ' קלאב אין אילת אחזקות בע"מ ואח'

לטענת המועצה, המוכרת היטב לבית משפט נכבד זה, קלאב הוטל גבתה דמי אחזקה בשיעור העולה בעשרות אחוזים על זה שהותר לה בהסכם הרכישה. על פי הנטען, קלאב הוטל עשתה זאת בין היתר, על ידי "הגדלת" המונה (באמצעות העמסת סעיפי הוצאות שלא צריך על פי ההסכמים להעמיס על חברי הקבוצה, ב"ניפוח" סעיפי הוצאות שאמנם זכאית הייתה להעמיס על חברי הקבוצה, אך לא בשיעורים שהעמיסה בפועל ועוד) תביעת המועצה נתמכת בחוות דעת מומחה ממנה עולה שמדובר בגביית יתר של כ- 15,847 ש"ח לרוכש יחידה בקלאב אין, ובסך של כ- 19,756 ש"ח לרוכש יחידה בקלאב הוטל. לפי מספר רוכשי היחידות המשוער מדובר בגביית יתר של כ-600,000,000 ש"ח.

הגשת התביעה התאפשרה לאחר שבנובמבר 2015 בית המשפט העליון קבע כי בתובענה אחרת שהוגשה באותו נושא בשנת 2003, רכיב "המונה" אינו חלק מהתביעה. מצב התיק: הבקשה הוגשה בנובמבר 2016 והיא תלויה ועומדת בביהמ"ש המחוזי ת"א.

ת"צ 14-07-29489 המועצה נ' איקיוטק בע"מ ואח'

התביעה מבקשת להגן על הצרכנים שקיבלו מכתבים והודעות טקסט (sms) בהם נטען שהנמענים נרשמו כביכול כדין לשירותי תוכן של איקיוטק במועדים שונים בשנים 2005 – 2010, תוך שהם נדרשים לשלם את החוב לאלתר. לצרכנים נאמר כי אם לא יעשו כן, יינקטו נגדם הליכים משפטיים, זאת על אף שמדובר בפניה ראשונה שלא קדמו לה פניות סדירות ושוטפות כמתחייב וכמקובל אצל ספקי שירות. בבסיס התביעה עומדת הטענה כי בין איקיוטק לבין חברי הקבוצה אין הסכם מחייב שמכוחו איקיוטק רשאית לגבות מהם כספים. חברי הקבוצה לא ביקשו לקבל שירותי תוכן מאיקיוטק, ובפרט לא באופן הנדרש כדי שניתן יהיה לחייבם בתשלום בגין השירותים, דהיינו: בקשה מפורשת לאחר שהם קיבלו מידע מלא אודות השירות, לרבות תכונותיו ומחירו.

מצב התיק: הוגשה בקשה לעיכוב ההליכים עד למתן פסק דין ביהמ"ש העליון בתיק שעניינו אחריות חברות הסלולר לחיוב חשבון הסלולר בגין שירותי תוכן.

ת"צ 14-11-61369 המועצה לצרכנות נ' תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ

עניינה של התביעה בטענה כי חברת תנובה המהווה מונופול בתחום הגבינה הצהובה, גובה מחירים מונופוליסטיים בגין סוגי הגבינה שפורטו בתביעה הנמכרת פרוסה וארוזה (אותה הגבינה נמכרת בחריץ במחיר מפוקח. התביעה המתבססת על נתוני קופה ונתמכת בחו"ד של פרופ. שפיגל, מומחה בעל שם בתחום ההגבלים העסקיים באופן המראה כי נסיקת מחירי הגבינה הפרושה וארוזה מלמדים כי מחירה מחיר מונופוליסטי.

מצב התיק: נקבע קדם משפט במאי 2017

ת"צ 14-01-50932 המועצה לצרכנות נגד אי דיגיטל סטור בע"מ ואח'

עניינה של התובענה בהתנהלות החברה, עת עלה צורך, על פי הדין, לתקן מכשירי סלולאר מתוצרת חברת 'אייפל' שלא בהתאם לדין למשל בחובה להספקת חלקי חילוף התאם לתקנות הגנת הצרכן אחריות ושירות לאחר מכירה. נטען, כי החברה נמנעה מלספק לצרכנים את חלק החילוף בפני עצמו וספקה במקום זה "ערכת חלקי חילוף" שמחירה כמחיר מכשיר חדש בהנחה או סכום דומה. בכך, נטען, הפרה הנתבעת את חובתה לספק חלקי חילוף. מצב התיק: מתקיים הליך גישור לגיבוש הסדר פשרה.

ת"צ. 09-11-11284 המועצה לצרכנות נגד חברת חשמל

תובענה נגד חברת החשמל בגין אי מתן ופרסום מספר טלפון חינם לדיווח על תקלות, באופן שצרכנים אשר התקשרו מטלפון סלולארי שילמו בגין השיחה ובניגוד לדין. לאחר שאושרה התביעה, הורה ביהמ"ש לב"כ התובע הייצוגי לאתר תובע אחר. המועצה נאותה לשמש כתובע והתיק הועבר לאחר דיון בביהמ"ש לבורר, זאת בהסכמת הצדדים ולאור המלצת ביהמ"ש. הוגשה בקשה לאישור הסכם פשרה אשר התגבש בתום הליך גישור בפני כב' השופט בדימי' עמירם בנימיני, לפיו יועבר סכום של 1,423,787 ₪ ללקוחות החברה שהם ניצולי שואה באמצעות קיזוז בחשבון החשמל.

התיק הסתיים: ביהמ"ש אישר את הסכם הפשרה והורה על תשלום גמול למועצה לצרכנות בסך 57,000 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 266,760 ₪.

ת"צ 10-04-9723 המועצה לצרכנות נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

בעקבות תביעת המועצה נגד 4 חברות הביטוח להשבת כספים "ללא דורש" שהצטברו אצלן בשל אי ביצוע פעולות איתור מספיקות של בעליהן (ועילות נוספות); שונו חוזרי המפקח על הביטוח והובנו פעולות איתור שיש לבצע ביחס ללקוח בטרם ניתן יהיה להכריז על כספו ככספים ללא דורש, בוצעה בדיקה על ידו לגבי כספים ללא דורש ובסופה חלק מהחברות הביטוח בארץ אף נקנסו בסכומים ניכרים. התקיימו הליכי גישור בין הצדדים שהובילו להגשת הסכם פשרה במסגרתו חברות הביטוח קבלו על עצמן התחייבות לנקיטת פעולות לאיתור הזכאים מעבר לפעולות הנדרשות על פי ההסדרה החדשה.

התיק הסתיים: ביהמ"ש אישר את הסכם הפשרה והורה על תשלום גמול למועצה לצרכנות בסך 100,000 ₪ תוך שהוא קובע: "עיקר פעולת המבקשת וב"כ בעצם הגשת התובענה. אינני מוציאה מכלל אפשרות כי בכך דחפה לאסדרת המצב הקיים שהובילה לפי הפרסום כבר עתה, לפני הסדר הפשרה, להודעה למוטבים המחזיקים בסכום כולל של 350 מליון ש"ח... בנוסף, בהסדר קיבלו על עצמן המשיבות...."

ת"צ (מרכז) 09-06-20330 המועצה הישראלית לצרכנות נ' הד ארצי ו-3 אח'

עניינה של תובענה זו בפרסומת סמויה בקלטות ילדים. בפסק הדין, על אף שדחה את התביעה ציין ביהמ"ש כי יש לראות בברכה את ניהול התיק ע"י המועצה שהואיל ונושא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית הוא רב חשיבות ועניין ציבורי, והואיל שהמבקשת העלתה אותו לדיון לראשונה - לא חויבה המועצה בהוצאות. לאחר פסה"ד הוגש ערעור לביהמ"ש העליון ע"א 9588/11 המועצה הישראלית לצרכנות נ' הד ארצי ואח'.

התיק הסתיים: ביהמ"ש העליון הציע לצדדים להתפשר ובפשרה שקיבלה אישור ביהמ"ש נקבע כי קלטות ותקליטורים הכוללים תוכן שיווקי יסומנו במדביקה בולטת ובה כיתוב המעיד כי התוכן בקלטת "מכיל תוכן שיווקי". החידוש בפסה"ד כי ההסכם צופה פני עתיד וכולל התחייבות עתידית של החברות ולא רק צופה פני עבר.

ת"צ (מרכז) 11-04-9237 המועצה הישראלית לצרכנות נ' א.א. רובינשטיין נכסי דיור מוגן בע"מ

תובענה שהוגשה בשמם של דיירים בדיור מוגן בטענה כי נגבה מהם מע"מ גם בגין רכיב הדיור, בה בשעה שעפ"י חוקי המס, שכירות לצורכי מגורים פטורה ממע"מ. ביהמ"ש המחוזי דחה את התובענה בשל פסיקה חדשה של ביהמ"ש העליון (שהתקבלה במהלך הדיון). המועצה ערערה לביהמ"ש העליון בע"א 7266/12 **המועצה לצרכנות נ' רובינשטיין נכסי דיור.**

התיק הסתיים: ביהמ"ש ציין את אהדתו למועצה ולתביעה אך ציין כי לא יוכל להכריע לטובת המועצה בשל העובדה כי רק זה עתה נקבעה הלכה חדשה.